

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Justis- og vergemålsavdelingen

Kristiansand kommune
Postboks 417 Lund
4604 KRISTIANSAND S

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2017/7235

Dato
25.08.2017

Kristiansand kommune - klage over kommunens vedtak i sak om tilgjengeliggjøring av maskinlesbar versjon av eiendomsskattetakster

Det vises til kommunens oversendelse av 14.07.17.

Fylkesmannen opphever kommunens vedtak.

Sakens bakgrunn:

NRK v/ Espen Andersen har 28.06.17 påklaget kommunens vedtak av samme dag om ikke å gjøre tilgjengelig en maskinlesbar versjon av de kommunale eiendomsskattetakstene.

Kommunen viser til at dokumentet allerede er offentlig tilgjengelig på kommunens hjemmesider og at innsyn dermed ikke kan kreves etter offentleglova. Kommunen viser også til at innsyn ikke kan kreves etter offentleglova § 9 fordi det vil være arbeidskrevende å lage et utdrag i det format klager ønsker.

Klagen ble ikke tatt til følge av kommunen 14.07.17 og saken er deretter oversendt Fylkesmannen for klagebehandling.

Fylkesmannens vurdering:

Det fremgår av offentleglova (offl.) § 32 at Fylkesmannen er klageorgan for avgjørelser av innsynskrav som omfattes av kommunale organer.

Fylkesmannens prøvingsadgang og plikt i klagesaken fremgår av forvaltningsloven § 34, hvorefter klageinstansen kan prøve alle sider ved det påklagede vedtaket og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Klageinstansen skal vurdere klagers hovedanførsler

Hovedregelen om innsyn framgår av offl. § 3. Forvaltningens dokumenter skal være åpne for innsyn dersom ikke annet følger av lov eller forskrift. Etter lovens § 11 skal organet vurdere om innsyn kan gis helt eller delvis, selv om det er anledning til å gjøre unntak (merinnsyn). Det sistnevnte gjelder naturlig nok ikke for opplysninger der det foreligger plikt til å nekte innsyn, f.eks. dersom innsynskravet gjelder opplysninger undergitt lovbestemt taushetsplikt.

Kommunen oppgir at rapporter fra fagsystemet Gemini Arena kun produseres i pdf-format. Skal opplysningene evt. gis ut i andre formater krever dette manuell bearbeiding som kommunen må sette bort til eksternt leverandør. Klager ønsker som nevnt en maskinlesbar versjon av takstene.

Fylkesmannen bemerker at det følger av offl. § 30 at opplysninger og dokumenter kan kreves utlevert i papirkopi, elektronisk kopi og ethvert tilgjengelig format. Loven regulerer ikke uttrykkelig retten til å få opplysningene i et bestemt format utover dette.

Saken har imidlertid også en side mot offl. § 9, siden takstene i utgangspunktet finnes i en database.

I sak 2016/726 har sivilombudsmannen uttalt at en innsynsberettiget i utgangspunktet har rett til innsyn i ethvert filformat, dersom vilkårene for å kunne kreve en sammenstilling av opplysninger fra en database for øvrig er oppfylt. Dette gjelder også i de tilfellene der det allerede er foretatt en sammenstilling i et annet format.

Ombudsmannen tar likevel et forbehold når det gjelder opplysninger som allerede er almennt tilgjengelige, jf. offl. § 30 første ledd tredje punktum. Kommunen har i det første avslaget vist til denne bestemmelsen siden takstene er tilgjengelige på internett. Fylkesmannen oppfatter det likevel slik at klager subsidiært krever innsyn i en maskinlesbar versjon av takstene slik de per dags dato foreligger i kommunens database, altså med de endringer som er foretatt etter kunngjøringen av takstene. Ombudsmannen har i den nevnte uttalelsen stilt små krav til hva som er en annen versjon og dermed et annet dokument når det gjelder sammenstillinger fra databaser, slik at en oppdatert versjon av takstene antagelig må anses som et annet dokument enn det som er kunngjort. Det er derfor vanskelig å se at kommunen kan avslå innsynskravet under henvisning til offl. § 30 første ledd tredje punktum.

Det avgjørende spørsmålet synes derfor å bli om framskaffelse av en maskinlesbar versjon av takstene kan gjøres med enkle fremgangsmåter slik det forutsettes i offl. § 9. Kommunen viser her til at kommunen ikke kan få systemet til å gjøre dette automatisk og at dette i så fall må gjøres manuelt og med ekstern bistand. Kommunen mener derfor at vilkårene i § 9 ikke er oppfylt.

Fylkesmannen bemerker at det neppe er avgjørende om sammenstillingen krever ekstern bistand. Det er i dag vanlig at det er eksterne aktører som står for både drift av fagsystemer, tilpasninger og brukerstøtte. Kan en ekstern aktør med enkel midler foreta et maskinlesbart uttrekk av databasen, må lovens vilkår i utgangspunktet være oppfylt. Dette må gjelde selv om kommunen må betale for bistanden. I motsatt fall ville innsynsretten være avhengig av hvordan kommunen organiserer IKT-driften og det kan neppe ha vært intensjonen med loven. Når kommunen i det vesentlige avslår innsynskravet under henvisning til at man er avhengig av ekstern bistand, kan Fylkesmannen ikke se at redegjørelsen kommunen har gitt er tilstrekkelig grundig til at man kan konkludere med at uttrekk ikke kan gjøres med enkle fremgangsmåter. Kommunen må derfor vurdere spørsmålet på nytt, eventuelt i samråd med leverandøren av fagsystemet, slik at det kan klarlegges hvor mye arbeid et uttrekk slik klager ønsker medfører, og om dette overskrider lovens forutsetning om bruk av enkle fremgangsmåter.

Kommunens vedtak blir etter dette å oppheve og saken returneres til kommunen for ny behandling.

Vedtak:

Kommunens vedtak av 28.06.17 oppheves.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre etter forvaltningslovens regler.

Med hilsen

Britt Møll Abrahamsen (e.f)
Direktør

Gunnar Refsland
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.
Saksbehandler: Gunnar Refsland, tlf: 37 01 75 39

Kopi til:
NRK v/ Espen Andersen (epost)